

NEDERLANDSE
VERENIGING
VOOR RECHTSpraak

De Staatssecretaris van Veiligheid en
Justitie
|
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
27 januari 2015

Onderwerp

Advies op het conceptwetsvoorstel inzake de wijziging van Boek I van het Burgerlijk Wetboek in verband met het beperken van het recht op contact of omgang na partnerdoding

Geachte heer

Bij brief van 13 november 2014 heeft u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) om advies gevraagd over het conceptwetsvoorstel inzake de wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek in verband met het beperken van het recht op contact of omgang na partnerdoding.

Dit advies is voorbereid door de leden van de vereniging en vastgesteld door de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

Strekking wetsvoorstel

Het wetsvoorstel regelt volgens de memorie van toelichting dat in het geval van (vermoedelijke) partnerdoding de kinderrechter altijd oordeelt of contact/omgang in het belang van het kind is op basis van een verzoekschrift van de raad voor de kindbescherming (hierna: de raad). De raad zal, zodra van de verdenking of veroordeling in kennis gesteld, een onderzoek instellen naar de wenselijkheid van een contact- of omgangsregeling van het kind met de ouder die wordt verdacht van of is veroordeeld voor het doden van de andere ouder. Op basis van dit onderzoek zal de raad een verzoek indienen tot vaststelling van een contact/omgangsregeling, waarbij de norm is geen contact/omgang, tenzij er redenen zijn om anders te beslissen. Voorts stelt het wetsvoorstel voor dat de ouder die contact/omgang verzoekt met het kind bij de kinderrechter, geen contact/omgang wordt verleend, tenzij dit in het belang van het kind is.

Advies

De NVvR onderschrijft de gedachte dat het belang van het kind noopt tot een rechterlijke toetsing van de wenselijkheid van een contact- of omgangsregeling van het kind met de ouder die wordt verdacht van of is veroordeeld voor het doden van de andere ouder. De NVvR kan zich er evenwel niet in vinden dat bij de beoordeling van een verzoek tot contact/omgang met kinderen als in het onderhavige wetsvoorstel aan de orde, uitgegaan dient te worden van een beoordeling volgens een 'nee, tenzij-constructie', zoals thans in het tweede lid wordt voorgesteld. Een dergelijke constructie staat volgens de NVvR op gespannen voet met het in het EHRM neergelegde recht op family life, alsmede met art. 9, eerste lid en derde lid, van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind (IVRK). Nederland is één van de landen dat het IVRK heeft ondertekend. Dat betekent dat Nederland waarborgt dat een kind niet wordt gescheiden van zijn ouders tegen hun wil, dan wel – indien het kind van een ouder gescheiden is – het recht van het kind op het onderhouden van het contact met die ouder respecteert, tenzij dit in strijd is met het belang van het kind. Het recht van het kind om niet gescheiden te worden van zijn ouder of om er op regelmatige basis persoonlijke betrekkingen en rechtstreeks contact mee te onderhouden, dient daarom het uitgangspunt te zijn. Het feit dat bij dergelijke vraagstukken sprake kan zijn van de situatie dat een ouder wordt verdacht van of is veroordeeld voor het doden van de andere ouder, maakt dat het vertrekpunt dient te liggen bij dit zwaarwegende recht niet anders. Vervolgens is het aan de rechter om te beoordelen of het noodzakelijk is dat dit recht omwille van een zwaarder wegend belang van het kind op basis van de gegeven feiten en omstandigheden moet worden beperkt. De NVvR geeft de staatssecretaris daarom, ondanks het feit dat het principe van een toets in de gevallen waar het wetsvoorstel op ziet goed is, in overweging het voorgestelde tweede lid niet te handhaven.

Voorts merkt de NVvR het volgende op.

Bij behandeling van een verzoek tot contact/omgang met kinderen door een ouder die ervan wordt verdacht de andere ouder te hebben gedood, dan wel daarvoor is veroordeeld, is het naar de mening van de NVvR van belang dat de officier van justitie die de strafzaak behandelt, dan wel heeft behandeld, in kennis wordt gesteld van de behandeling van dit verzoek door de familierechter. De behandelend officier van justitie, die op die wijze op de hoogte geraakt van de procedure, is dan in staat om (ex art. 42, tweede lid, Rv) relevante stukken uit het strafdossier (bijvoorbeeld forensisch-psychiatrische rapportage) in te brengen en diens standpunt kenbaar te maken ten aanzien van het verzoek aan de hand van deze stukken, en daarbij mogelijk relevante feiten en omstandigheden die voor de beoordeling van de rechter van belang zijn naar voren te brengen, dan wel om daarover de rechter nader te informeren. De NVvR adviseert de staatssecretaris dan ook om in de wetsbepaling op te nemen dat de rechter oordeelt, ná de officier van justitie in de gelegenheid te hebben gesteld te worden gehoord.

Ten slotte, de NVvR mist in het wetsvoorstel aandacht voor de situatie waarin een ouder veroordeeld is voor poging tot doodslag op een kind en nadien een verzoek indient tot contact/omgang met ditzelfde kind, of met één van zijn/haar andere kinderen, dan wel na doodslag op een kind, contact/omgang verzoekt met één van zijn/haar andere kinderen. De NVvR geeft de staatssecretaris in overweging hieraan aandacht te besteden in het wetsvoorstel.

De Wetenschappelijke Commissie van de NVvR,

Prof. dr. M.E. de Meijer
voorzitter

